

κατασκευασμένου μύθου. Μολοντί και στίς δύο περιπτώσεις ὁ συγγραφέας εἶναι παρών στό κείμενο, ἀφοῦ τελικά ἐκεῖνος εἶναι πού ἐπιλέγει αὐτή ἢ τήν ἄλλη λέξη, παράσταση καί εἰκόνα, ἐντούτοις ὀφείλουμε νά κάμουμε κάποια σχηματική διάκριση: στό ἕνα εἶδος ἀφήγηματος προεξάρχει ὁ ἔμμεσος λόγος ἐνώ στό ἄλλο εἶδος ἔχουμε ἕναν λόγο ἀπολογητικό, ἄμεσα ἀναφερόμενο στά συνειδησιακά φαινόμενα τοῦ συγγραφέα. Ἐδῶ, ὅμως, ἀνακύπτει τό πρόβλημα τῆς λειτουργίας τοῦ ἀναγνώστη σχετικά μέ τό κείμενο: στά ἀφηγήματα μέ κλασσική δομή τά ὄρια εἶναι δεδομένα: ὁ ἀναγνώστης παρακολουθεῖ τήν ἐξέλιξη μιᾶς ἱστορίας, ὀλοκληρώνει τίς ἀπόψεις του γιά τούς χαρακτήρες τῆς, τοῦ προσφέρεται, τελικά, ἡ δυνατότητα νά ἐλέγξει ἀπό μιάν ἀπόσταση τά δρώμενα τῆς ἱστορίας. Στά ἀφηγήματα πού θεωροῦνται ὡς ἀπολογητικά, αὐτά πού ἔχουν καλῶς ἢ κακῶς ὀνομασθεῖ τοῦ 'εσωτερικοῦ μονολόγου', ἐνώ πρόθεση τοῦ συγγραφέα εἶναι ἡ μέθεξη τοῦ ἀναγνώστη στό ἀφηγούμενο, ὥστόσο δέν τοῦ παρέχει πάντοτε ἐκεῖνες τίς δικλείδες πού θά τόν βοηθήσουν στή ταύτισή του μέ τό κείμενο. Αὐτό συμβαίνει διότι ἡ συχνά ἐλλειπτική γραφή τῶν προαναφερομένων πεζογραφημάτων δέν ἀποβλέπει στήν παρακίνηση τῶν νοητικῶν λειτουργιῶν, ἀλλά τῶν λειτουργιῶν πού σχετίζονται μέ τίς σωματικές ἀντιδράσεις.

Ἔτσι ὁ ἀναγνώστης δέν ἀνακαλεῖ, μέσω τῶν λέξεων ἢ τῶν φράσεων, κοινά βιώματα — εἶναι ψευδαίσθηση κάτι τέτιο — ἀπλῶς ἀνακαλεῖ, καί δταν τό δεδομένο κείμενο ἔχει ἕνα βαθμό ἀρτιότητας ὕψους εἴτε περιεχομένου, προσωπικά βιώματα πού ἀφυπνίσθησαν (αὐτή εἶναι ἄλλωστε καί ἡ ἐπιτυχία τοῦ συγγραφέα) μέ τήν πράξη τῆς ἀνάγνωσης.

Ἄς ἐπανέλθουμε, ὅμως, στήν πεζογραφία τῆς Α. Δεληγεώργη. Ἐδῶ διαπιστώνουμε ὅτι τά διηγήματα τῆς μποροῦν νά ὑπαχθοῦν στήν περίπτωση τῆς ἀπολογητικῆς ἀφήγησης γιά τήν ὁποία ἤδη μιλήσαμε. Οἱ μορφές, ἐπί παραδείγματι, τοῦ πρώτου βιβλίου τῆς δέν εἶναι καθόλου στατικές, εἶναι ἀνολοκληρώτες καί ὑποκείμενες σέ μιά διαρκή μεταλλαγή. Ἡ σκιαγράφηση τῶν χαρακτηριστικῶν τους εἶναι ρευστή, φευγαλέα, μέ τρόπο ὥστε νά ἀπορροφῶνται αὐτά ἀπό τόν περιβάλλοντα χῶρο, εἴτε νά μετουσιώνονται σέ ἄλλες μορφές, πραγματικές ἢ φανταστικές. Παρά, ἐντούτοις, τήν φαινομενική ρευστότητα ὁ λόγος ὁ ὅποιος κινεῖ τά ἀφηγηματικά νήματα εἶναι ὑπαρκτός καί συνυφαίνεται μέ τόν λόγο τῆς ψυχικῆς διάθεσης τῆς πεζογράφου. Δέν γνωρίζω γιάτί ἡ Δεληγεώργη ἐπέλεξε τό ἀρσενικό φύλο μιλώντας σέ πρώτο πρόσωπο, καί μάλιστα δταν ἀναφέρεται σέ καταστάσεις πού ἐμφανῶς ἐγκαλοῦν τήν γυναικεία παρουσία. Μήπως αὐτό ἐκδηλώνει μιά προσπάθεια ἀπο-

Εκδόσεις Καστανιώτη Ζωοδόχου Πηγῆς 3 Τηλ. 36.03.234 ΑΘΗΝΑ

ΣΕΙΡΑ: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΞΕΝΗ

- **ΕΡΜΑΝ ΕΣΣΕ**
Σιντάρτα - Ἔνα Ἰνδικό παραμῦθι
Μετάφραση: Μαρία Παξινοῦ
- **ΣΑΟΥΛ ΜΠΕΛΛΟΥ**
Ὁ Μετέωρος ἄνθρωπος
Μετάφραση: Λουκάς Θεοδωρακόπουλος
- **Ι. ΣΙΝΟΝΕ**
Τό μυστικό τοῦ Λουκά
Μετάφραση: Ἄνδρ. Λαμπρόπουλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- **ΔΙΟΝΥΣΗ ΓΡΗΓΟΡΑΤΟΥ**
Πουκάμισα ἐκστρατείας
- **ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ**
Τό χαμένο κουμπί
- **ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΤΖΗ**
Τό διπλό βιβλίο
- **ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΤΖΗ**
Σπουδές, Διηγήματα
- **ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ**
Ὁ ἄνθρωπος μέ τό ἄδειο
- **ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ**
ΚΡΟΥΠ ΕΛΛΑΣ
- **ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ**
Ἀνεπίδοτη ἐπιστολή στόν
Ἀλέξανδρο Παναγιώλη
- **ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΟΥΛΟΪΜΟΥ**
Χαλάσματα